

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 62.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 17. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Srbski odgovor.

Odgovor, ki ga je 14. t. m. v imenu srbske vlade izročil srbski poslanik c. in kr. vladi na Dunaju na korak avstro-ogrskega poslanika v Belemgradu, se v svojem bistvu prav nič ne razlikuje od znane cirkularne note srbske vlade od 10. t. m., katero je ogromna večina evropskega časopisja in evropske diplomacije pozdravila kot viden dokaz, da je Srbija zapustila pot vojne romantike in krenila na cesto realne, trezne in pametne politike. Srbija je bila v oni cirkularni noti izjavila, da od Avstro-Ogrske ni česar ne zahteva, da ne stavi nikakih zahtev, izvirajočih iz naslova aneksije, da pa zanpa v pravičnost velesil, da bodo te oni del avstro-srbskih prepornih vprašanj, ki so mednarodnega značaja, pravično rešile. Ta nota ni bila naslovljena samo na dunajsko vladu, ampak na vse velesile, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Na Dunaju se je to priznalo kot prvi in ugodni dokaz srbske miroljubnosti in spravljivosti, poudarjalo se je pa, da mora Srbija dati odločno izjavo, da boče stopiti z dunajsko vladu v neposredna pogajanja, ker bi Avstro-Ogrska nikakor ne mogla privoliti v to, da bi se oni, ki od nje nekaj zahteva, pogajal z njo s posredovanjem nekega tretjega, naj bode ta tretji že Rusija ali pa velesile, zbrane na evropski konferenci. Priznavalo se je pa splošno dobro voljo srbske vlade in nje pripravljenost se mirnim potom z Avstro-Ogrsko sporazumeti in pogoditi. Z ozirom na hujskanje nekaterih klik in strank in znan sklep srbske skupštine, kateri vladu veže, da ne sme odstopiti od zahteve teritorialnih koncesij, se je srbski vladi priznalo, da je nje želja, končno rešitev spornih vprašanj nekoliko zavleči, samo taktična poteza ter da je ta zavlačujoča taktika v tem trenutku celo na mestu, ker treba tudi srbsko „javno mnenje“ pridobiti za novo miroljubno in spravljivo politiko ter hujškačem izviti orožje iz rok. Posebno prijazno je bil sprejet oni odstavek srbske okrožnice od 10. t. m., ki pravi, da je Srbija pripravljena stopiti z Avstro-Ogrsko v neposredna pogajanja o podaljšanju trgovinske pogodbe ter storiti vse, kar bi pospeševalo vspostavljenju normalnih sosedsko-prijateljskih odnosov med obema državama. Vse se je zibalo v najboljših nadah, da bode v najkrajši dobi vsaka nevarnost odstranjena in mir v resnici in stalno zasiguran. Kar naenkrat sta avstrijski in ogrski ministri predsednik umaknila trgovinsko pogodbo s Srbijo z dnevnih redov obeh parlamentov, češ, da je v teh okoliščinah parlamentarna rešitev tega vprašanja nemogoča. Ta korak je splošno osupnil, nikdo ni vedel, kaj vlada s tem pravzaprav namerava, v Belemgradu je pa to tem neprijetnejše učinkovalo, ker je na Srbskem trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko že zdavnaj parlamentarno rešena in bi torej srbska vlada smela pričakovati,

da bode to vprašanje tudi na Dunaju in v Budimpešti na isti način rešeno. Vrh tega so začeli pisati oficijozni listi in vse klerikalno časopisje v Avstro-Ogrski silno ostro proti Srbiji ter zahtevati, naj se malega sosedu prisili, da da nemudoma kratko in jasno izjavo, da odstopi od svoje zahteve, naj se skliče evropska konferenca ter naj jasno pove, ali hoče ali noče razorožiti. Nemško časopisje (v rajhu) piše tudi v tem smislu, izjave nemških diplomatov v vsem in povsod odobravajo politiko barona Aehrenthala in njegovega časopisja. To naše oficioze in klerikalce še bolj podžiga. Vsi poudarjajo, da nam ostane Nemčija v vseh slučajih in naj se zgodi kar hoče, zvesta zaveznica. Nikdo pa ne vpraša, kaj bi nas ta zvestoba Nemčije stala, kaj bi morali svoji zaveznici za to podpora koncedirati. Nemci se pač na tihem vesele, da bi v slučaju tako skazane zavezniške zvestobe, napočila doba spolnitve njih tajnih želj in sanj, ko bi se začel izvrševati vsenemški program o najtesnejši zvezi med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. O tem nam pričajo tudi poročila v inozemskih listih o položaju v Avstriji. Tako poroča „Petit Parisien“, da je baje „vojska neizogibna, ker hoče baron Aehrenthal s tem opravičiti vojne priprave in srbsko propagando za deset let razbiti“. Tudi naša vlada si prizadeva spraviti na Češkem n. pr. takozvano antimilitaristiško propagando v nekako zvezo z „velesrbsko propagando“. — Skratka, Nemci vso stvar tako sučejo, da bi spravili Čehe, Slovence in avstrijske Srbe na sum, da stoje v zvezi z neko iz trte izvito „velesrbsko“, državi nevarno propagando in prepričati svet, da bi bila celo vojska potrebna, da se ta nevarnost odvrne in napravi red v državi in na Balkanu. To je nekako smisel in vsebina raznih člankov v oficijoznih in klerikalnih listih, čeprav govore navidezno samo o tem, da se nikakor ne strinja s častjo velesile, da bi se dala izzivati po mali Srbiji in nje predrznih diplomatih.

Temu nasproti konstatujemo, da vsaj „N. Fr. Pr.“ od 15. t. m. vsem oficiozom nasproti odločno priznava, da tudi odgovor srbske vlade od 14. t. m. dunajski vladi ni tak, da bi bil položaj poslabšal, da je baš nasprotno s svojim odgovorom Srbija priznala, da hoče stopiti z dunajsko vladu v direktna pogajanja ter je s tem izpolnila jedno naših glavnih zahtev. Srbski odgovor je sicer meglen in nejasen, toda srbska vlada je pripravljena pogajanja nadaljevati. Tekom pogajanj pa se mora spretnemu diplomatu posrečiti ublažiti nasprotstva, odstraniti zapreke, ki se stavijo sporazumljenju nasproti ter omogočiti prejšnje sosedsko-prijateljske odnose med obema državama.

Naše poslance pa veže dolžnost, da se odločno upro nemškim klerikalnim ter nacionalnim hujškačem ter nasilnim oficiozom ter da jim v imenu države vzdržujočih slojev delajočega prebivalstva in slovanskih narodov odločno

zakličejo: Do tod in ne dalje! Dovolj je hujskanja in skrajni čas je, da postanemo trezni in razsodni kakor se velesili spodobi ter da s koncilijantnostjo razorožimo nasprotnika — in sebi in svetu ohranimo mir! Kategorično zahtevajo od nas naše gospodarske in kulturne koristi, to edino odgovarja pravim interesom cele avstro-ogrske monarhije.

XI. — VIII. plačilni razred državnih uradnikov in učiteljstvo.

(Piše učitelj A. P.)

Konec.

VIII.

Če se bodo učiteljem zvišale plače, bo imelo ljudstvo pa tudi direkten gmoten dobiček, ker bo učiteljstvo lahko to in ono kupilo. Česar sedaj ne sme, za to in ono reč bo lažje plačalo par belic več, česar sedaj ne more. Ali bi ne bilo prijetnejše za prodajalca, ko bi učitelji blago in drugo, kar kupujejo, sproti plačevali, pa ne, da jih morajo sedaj mesece in mesece čakati? Če se duhovnikom zvišajo plače, nima ljudstvo od tega velike koristi, ker ima vsak župnik urejeno gospodarstvo, da si pridela na lastnem zemljišču toliko živeža, kolikor ga potrebuje; v hlevu ima toliko krav, da ne kupuje mleka pri kmetu, ima kočijo in konjička in ne da kmetu zaslužka, če se mu je treba kam peljati. Učitelj pa mora vse kupiti, vse plačati. Če se regulirajo plače uradnikom in oficirjem, imajo korist od tega le v mestih, ker uradniki in oficirji so nastavljeni le v večjih krajih ter dajejo zaslužka tam ljudem. Interes na zvišanju učiteljskih plač pa imajo najširši sloji ljudstva tako v mestih, trgih in na deželi. Učiteljski stan je vseskozi konzument, t. j. stan, ki mora vse kupovati, razen zraka in vode. Čim več konzumentov pa je in čim boljše so ti imoviti, tem boljše za producenta in trgovca, t. j. za kmeta, mesarja, črevljarja, krojača itd. Da bi privabili čim več in čim boljših konzumentov v naše kraje, se skrbi z vsemi sredstvi, ustanavljajo se celo društva za pospeševanje prometa s tujci, ker ti prinesejo v deželo denar. Dobri konzumenti so torej v blagor dežele in ljudstva. Ali nitedaj nes pametno, čel ljudstvo nasprotuje regulaciji učiteljskih plač! S tem ne škoduje le učiteljstvu, temveč tudi sebi, ker slabi svojega konzumenta, t. j. odjemalca. Čemu sedi finančni minister na 146 milijonih kron prebitka, naj da nekaj tega denarja za regulacijo učiteljskih plač, da pride denar med — ljudstvo! Gotovo je ljudstvu v večjo gospodarsko korist, če se zvišajo plače učiteljstvu, ki živi med ljudstvom ter pusti svojo plačo domačinom, kakor pa če se zvišajo plače častnikom, ki jih ljudstvo vidi le vsako leto enkrat in pa še tudi ne,

ki si naročajo svoje potrebščine iz tujih krajev ter pošiljajo svoj denar v druga mesta. Gotovo je ljudstvu v večjo korist, če da finančni minister denar učiteljem, kakor pa če ga da za kanone, ki jih izdelujejo v tujih državah in gre toliko potrebnega denarja v tje dežele, med tem ko ga doma primanjkuje na vseh koncih in krajih. Tisti, ki hujskajo ljudstvo zaradi regulacije učiteljskih plač, pač niso prijatelji ljudstva, temveč ljudski sleparji in demagogi so. Upamo pa, da pride ljudstvo do spoznanja in posveti takim krivim prerokom tja, kamor spadajo.

Stojimo pred veliko odločitvijo in naše oči so uprte v parlament na Dunaju. Slovenska javnost, podpiraj nas v tej borbi, da se zadeva ugodno odloči. Slovenski časopisi naj nas podpirajo predvsem in se zavzemajo za naše zahteve; društva, krajni, okrajni in deželni šolski sveti, županstva, okr. zastopi in druge korporacije naj sklepajo resolucije, da zahtevajo, da naj državni zbor k § 55. državnega šolskega zakona sklene še ta pridelek: „Kot minimalni dohodki učiteljstva imajo veljati isti dohodki, ki jih imajo državni uradniki pri plači in penziji vsakokratnega XI., X., IX. in VIII. činovnega reda.“

Take resolucije se naj objavljajo v časopisih, pošljejo se pa tudi naj poslancem in ministerstvu. V resoluciji se naj tudi zahteva, da naj država prevzame polovico stroškov za ljudsko šolstvo.

Učiteljsko vprašanje je velevažno kulturno vprašanje in kar stori stranke in korporacije za učiteljstvo, ne store učiteljem osebnih uslug, temveč store za napredek prosvete. Tega dokazovati mi menda pač ni treba, temveč navajam besede cesarja Maksa mehikanskega, ki je dejal: „Najvišje blago v državi je državljani in še višje blago pa tisti, ki državljani vzgoji in pouči.“

Dnevna kronika.

a Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani je sklenilo od časa do časa izdajati publikacije, kakor jih izdaja n. pr. „ženski klub česki“. Razpravljala bi se v njih vsa ženstva se tičajoča vprašanja. Tudi leposlovne stvari iz ženskega peresa bi se objavljale. Prispevki (spisi) za prvo tako brošuro naj bi se pošiljali na gori imenovano društvo.

a Avstrijskega podkonzula v Nišu Waneka, je neki srbski častnik v kavarini oklofotal, ker se je izrazil razžaljivo o Srbiji.

o Črnomoško brodovje se je mobiliziralo na ukaz ruske vlade vsled kritičnega položaja v Perziji.

a Umrl je sin hrvatskega podbana Czernkovicha, ki se je, kakor smo poročali, na Dunaju obstrlel.

o Zaradi snežnih zametov je na vseh bosanskih železnicah za nedoločen čas ustavljen osebni promet.

Politična kronika.

v Seja parlamenta dne 16. tm. O pripomniji predsednika Pattaia, da treba rešiti dve predlogi (o rekrutih in o podržavljenju železnic) in da naj se poslanci kolikor mogoče na kratko izražajo ter o govoru posl. Hribarja smo poročali včeraj v telegramih. Za posl. Hribarjem je spregovoril minist. predsednik. O avstro-srbskem sporu je dejal, da srbski odgovor na korak a. o. poslanika v Belgradu ne odgovarja pričakovanjem avstrijske vlade. Mi smo bili pripravljeni podati Srbiji roko v spravo ter ji dati priliko, da se jasno izreče o premenitvi svoje politike glede Bosne in Hercegovine ter glede gospodarskih odnošajev med obema državama. Na to določno vprašanje smo dobili od srbske vlade nejasen, izogibajoč se odgovor. Mi vsekako ne bomo mogli začeti pogajanj o gospodarskih vprašanjih, dokler ne dobimo od Srbije zadovoljivega pojasnila o nje namenih. Za sedaj se baron Bienert omejuje le na to kratko izjavo, ker vodi pogajanja ministerstvo vnanjih rečij. Na to je ponavljal ministerski predsekničnik oni del svojega pogramatičnega govora od 10. tm. v katerem je trdil, da hoče biti njegova vlada vsem enako pravična ter se v vsem in povsod strogo držati zakona in zakonitosti. (!) Izjavil je tudi, da smatra v današnjih okolišnih glasovanje za rekrute ne kot glasovanje za vladu, ampak za državo. In ako je nek poslanec izjavil, da je glasovanje za rekrute votum za parlament, je tudi s tem enih misli ter vidi v tem samo dokaz, da so interesi države v rokah parlamenta splošne in jednake volilne pravice v dobrih rokah. Na to je govoril še o reformah v armadi in potrebi pripravljenosti in zdatnosti naše obrambne sile.

Na to je posl. Udržal (češ. agr.) zavrnil obrekljivo klepetanje gr. Sternberga, ki je včeraj trdil, da je češko politično življenje korumpirano z ruskimi rubli in z markami Gustav-Adolfovega društva. Udržal je dejal, da je pač gr. Sternberg edini, ki o tem kaj ve, zato naj le pove odkrito parlamentu vse, kar mu je o teh stvareh znano, dokler tega ne stori, bo treba smatrati njegovo govoričenje za prazno besedičenje. Seja je bila zaključena ob 3. uri popoldne. Danes je zopet seja.

v Avstro-srbski spor. Baron Aehrenthal ostaja „trd neizprosen, mož jeklen“ in v svojih listih dosledno izjavlja, da mora dobiti od Srbske jasen odgovor na ona vprašanja, brez vsake rezerve. Ves svet vidi in priznava, da je srbska vlada s svojim telegramom, ki ga je srbski poslanik na Dunaju izročil baronu Aehrenthalu, dala jasen dokaz, da je pripravljena začeti pogajanja — toda baron Aehrenthal vstraja na svoji zahtevi, da mora Srbija jasno in glasno resignirati na vse. „Fremdenblatt“ piše: „Domnevanje, da bi se lansko leto dogovorjeno trgovinsko pogodbo zopet predložilo našim parlamentom, smatramo za nadaljno skušnjo naše potrpežljivosti, na kakšne smo se tekom zadnjih pet mesecev že navadili“. Oficijoz meni, da je baš s tem Srbija dokazala, da ni pripravljena prav nič žrtvovati, da vstreže splošni potrebi miru. „Budapesti Hirlap“ piše, da je jasno, da druge velesile inspirirajo mahinacije Rusije. Ko bode počil prvi strel, izvedeli bomo senzacionalne novosti. Drug madžarski oficijoz „Budapest“ pravi: Mi še vedno ne pravimo, da moramo Srbijo kaznovati za nje pederzno, ampak samo, da jo moramo strezniti. Nemški oficijoz in zaveznik baron Aehrenthalov „Vossische Ztg“ piše: „Srbija se noče kljub prizadevanjem velesil, kljub koraka gr. Forgacha udati. Pregrešno izziva vojsko.

Habsburški državi bi mogla prinesiti taka vojska malo časti in še manj materialne koristi, no, kaj naj stori človek, kateremu se je kužek zagrizel v meče?“ V avstrijskih nemških, posebno v kršč. soc. listih smo čitali v včerajšnjih uvodnikih o ultimatumu, ki je baje neizogiben. Ker Srbija neče razorožiti in kar je predrago vzdrževati celo armado na meji pod orožjem, je po mnenju teh pobožnih mož že skrajni čas, da mesto diplomatov prevzamejo generali besedo. Vender poročajo še z D., da bo gr. Forgach storil še en korak, da omogoči zbitenje položaja in da tudi ta korak ne bo še imel značaj ultimatum. Tako si stoje vsa ta brezštevilna poročila, kombinacije in pobožne želje v protislovju. Čisto drugače sodi o položaju neoficijozno časopisje. „Frankfurter Ztg.“ piše: „Jasno je, da si na Dunaju žele končno izvedeti, na čem so s Srbijo. To bi bila ne samo za Avstrijo ampak za ves svet prava odrešitev, da bi bil napravljen konec tej negotovosti, v kateri živimo že pol leta. Vender pa mislimo, da tudi v sedanjem stanju stvari še davno niso izcrpana vsa sredstva, ki bi utegnili napraviti konec tej blazni vojski. Bil bi to pravi bankrot baron Aehrenthalove državniške umetnosti, ako bi na srbske finte in boriteljske umetnosti, ki so za nasprotnika sicer kar najbolj neprijetne, ne znal drugače odgovoriti ko z grobim eskadronskim sekcom ultimatum.“

Vse vojne priprave Srbije so koncem koncev vender le oboroževanje pritlikavca v boju z velikanom. Zato bi človek mislil, da se ta čuti dovolj močnega, da bo gledal s prekrižanimi rokami, čeprav na vse pripravljen, te priprave in čakal, kaj pride. To je pač sitno in provzroča troške in lahko razumemo, da Avstrijec zabavlja na bremena, ki mu nastajajo zaradi tega. Toda to je pač posledica prvega pogreška, ki ga je storil baron Aehrenthal z aneksijo in kletv njegove na „lesk“ proračunjene „aktivne“ politike. Druga alternativa vojske proti državi kakor je Srbija, je pa za Avstrijo še hujsa. Avstrija nima nikake nade, da bi ji vsa potrata krvi in premoženja prinesla tudi najmanjše koristi, da bi pa bila vojska kljub razliki moči v teh krajih tudi v vojaškem obziru trd oreh, to bodo tudi v Avstriji vedeli. Prav zato pa in ker bi morala Avstrija samo zgubiti, mora biti tudi v stanu, otresti se vojske, katere začetek pač lahko določi, ne pa tudi konec.“ Drugih glasov ne navajamo, tudi to zadostuje, da čitatelji vidijo, da gredo mnenja zelo treznih ljudi v teh vprašanjih prav znatno na razen in da je treznost bolj na mestu ko slepo hujskanje.

a Ogrska ministra Wekerle in Daranyi sta bila včeraj v avdijenci pri cesarju, kateremu sta poročala o pogajanjih o trgovinski pogodbi z Rumunijo. Minister Daranyi je zastopal stališče, da treba pri temu upoštevati koristi ogrskih agrarcev. Wekerle je konferiral tudi z bar. Bienertom, pri tem je bila izročena želja naj bi se pogajanja strokovnjakov o bančnem vprašanju malo pospešila in če mogoče še do srede aprila zakončala.

Štajerske novice.

d Za nadučiteljsko mesto v Žičah se potegujeta dva prošnjika, Slovenec Wudler iz Griž ter posilnjenec Čuček, sedaj substitut nadučitelja v Žičah. „Nemec“, pa kompetira

na slov. ljudsko šolo v slovensko vas, kaj ne, to se vam čudno zdi? Poslušajte kako zgodovino ima ta čudna reč. Čuček je hotel svoj čas postati nadučitelj v Žrečah, in da bi to lažje dosegel, zapisal se je hudiču, oziroma postal je „Nemec“, sem hotel reči. Ker pa so v tamošnjem krajnem šolskem svetu še možje, ki ne marajo takšnih poturic, ter je tudi sl. dež. šolski svet spoznal, da Čuček ni za slovensko nadučiteljsko mesto — zato je ta Čuček seveda slavno pogorel. Nikomur se pa s tem imenovanjem sl. deželni šolski svet ni bolj zameril, kakor „slavno-znanemu“ graščaku Poseku iz Pogleda. In ta si je sedaj v glavo vtepel, da mora na vsak način spraviti v konjskem okraju Čučeka na nadučiteljsko mesto. Zato so mu Žiče ravno prav prišle. Žiče so mu bile že dolgo časa preveč slovenske — rad bi imel vse vasi tako „nemške“ kakor so Loče. S pomočjo nekaj kimovcev, ki so po naključju v krajnem šolskem svetu, je spravil protektor vseh dravinjskih renegatov Posek Čučeka v terno in sedaj čakamo s strahom, kaj nam bo imenovanje prineslo. Zaradi Čučeka je že sedaj nastal prepir in razpor med vasi, ter še vedno raste. Dobro bi bilo torej in pravično, ako bi nam sl. dež. šolski svet ne poslal tega zla na glavo, kateremu po njegovi lastni izjavi tako ni nič na Žičah, ki pa le radi drugih nemškutarjev noče odtegniti svoje prošnje. Končno še nekaj značilnih stvari o nekaterih ljudeh, ki so v krajnem šolskem svetu zanj glasovali. Tu je neki R., ki mu ni bilo prav na kompetentu Času to, da je njegove umazane otroke k umivanju in snažnosti navažal. Neki V. se je izrazil o Čučku: To bo en fajn nadučitelj, ta vsaj plača tu in tam kakšen liter itd. Čudno, da Žičani takim ljudem poverijo čast v krajnem šolskem svetu sedeti. Upam, da se bodo Žičanom v tem oziru še oči odprle, ter bodo pri prihodnjih volitvah v okrajni šolski svet pognali te ljudi tja, kamor spadajo. Slavni deželni šolski svet pa še ponovno prosimo, da vstreže želji pretežne trezne večine Žičanov ter jim imenuje Slovenca za nadučitelja.

v Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Jos. Vidic nadučitelj v pok. v Št. Pavlu s pomočjo gč. Piano, učiteljice v Št. Pavlu in učenke Rezičke Piklove 2400 obrabljenih znamk. Isti gospod je nedavno za družbo nabral je izkazanih 5000 znamk skupaj torej v kratkem času 7400 znamk. Naj bi dobil mnogo posnemovalcev.

d Sneg je pokril celo Zgornje Štajersko s 15 cm debelo belo odejo. Danes je snežilo tudi v Celju.

d Pri obč. volitvah v Št. Jurju ob juž. žel. so zmagali klerikalci v 2. razr. Imajo sedaj od 12. občinskih odbornikov 6.

d Ubilo je v Baggaleyskem premogokopu v Pensilvaniji (Sev. Amer.) rudarja Sulenca iz Leskovca pri Rajhenburgu.

b Iz Slov. Bistrice. Petletna Angela Schwarz se je igrala v soboto z nožem in se tako ranila na desnem očesu, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

d Konkurz je dovoljen za premoženje usnjara Apata v Mozirju. Konkurni komisar je gornjegrajski sodnik Grebenc, upravitelj konkurzne mase pa trgovec g. Schuster v Mozirju.

d Za poštnega kontrolorja na Zidanem mostu je imenovan Nemec iz — Šlezije, neki Sengel.

v Iz Trbovelj. V št. 53 cenjenega lista poprašuje nekdo občinske odbornike trbovlske, kaj je s samo slovenskim uradovanjem, a v št. 58 pa neimenovan odbornik moleduje, da mu o prošnji za popolnoma slovensko ura-

dovanje ni znano. Resnica je, da so se skozi 15 let slovenske vloge slovenski in nemške pa nemški reševale, od meseca grudna 1907 pa se tudi nemške vloge slovensko rešujejo. Vse knjige se slovensko vodijo. O tem se vsakdo lahko prepriča, kdor le v urad pogleda, to bi bil dopisec tudi lahko storil, sicer pa mu je stvar itak prav dobro znana. Naj javnost tudi zve, da dotične prošnje županstvo do danes še ni prejelo, ter iste ni moglo predložiti občinskemu odboru, kar je pa zgornjima popolnoma znano, saj sta imela prošnjo v rokah. Toliko v pojasnilo!

d Ustrelil se je včeraj popoldan v Gradcu 19 letni tiskar Nimmerfroh iz tiskarne „Styria“, zato, ker je hotela iti njegova ljubica služiti na Ogrsko.

d Nemško obrtno društvo v Ptujju je postavilo peka. Ormiga za kandidata v mestni skupini Ptaj — Ormož — Ljutomer pri prih. deželnezb. volitvah.

a Iz Luč. Naglica pač ni dobra, je djal polž ko je sedem let čez klado lezel a slednjič, ko je na vrh prišel, spet nazaj telebnil. No, tega polža posnema naš okrajni svetnik g. Grebenc. Pretečen teden t. j. 9. marca so našli v Konjskem vrhu nekega kočarja mrtvega; ko je ležal postavno doma 48 ur na parah, je bil prenešen v mrtvašnico v Luče. Prišla je prepoved, da se ne sme pokopati preden ne pride komisija. Danes imamo v pratiki že 15. marca, a mrlič še vedno čaka na svoj odrejen prostor na mirodvoru, ker ni komisije. Pa saj gospodom tako ne bo več ušel, si morda mislijo.

d V Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor. so našli od jutranje maše idoči ljudje viničarja Janeza Vizjaka kakih 150 korakov od svojega hrama ubitega. Zločinca se še ni našel.

d Iz Vuzenlee. Svoj čas se je govorilo in tudi že pisalo po listih, da namerava „Schulverein“ kupiti v Vuzenici neko hišo ter v njej nastaniti svojo šolo. Dotična hiša, last nemškutarskega razgrajčarja Pušnika, je prešla sedaj v slovenske roke. Kupil jo je znani narodnjak gosp. Anton Urek iz Brezna pri Globokem. Tako počasi pobirajo šila in kopita ljudje, ki so zatajili domovino in materni jezik. Za Pušnikom bodo prišli polagoma še drugi, če se preje ne iztreznijo in zavedo, da živijo od Slovencev.

d Kap je zadela pretekli teden 69 let staro Pogorelčevko, taščo zavednega Slovenca Uršnika pri Sv. Primožu nad Muto. Ponoči je vstala ter se zgrudila pri priči mrtva na tla.

d Boga so hoteli za Nemca napraviti pri pogrebu umrlega lesotričarja Ferka na Muti njegovi nemški prijatelji. Na križ, ki se je nesel pred sprevodom, so obesili venec v frankfurtarskih barvah. G. župnik je rekel, da se to ne spodobi in tako so ga morali djati na krsto. En tak venec je dal neki tudi župan Janesch iz Gortine, četudi županuje tudi Slovencev. Vse je bilo nemško pri tem pogrebu, le nosači so bili Slovenci, četudi jih rajni ni mogel videti.

v Iz Središča. Hvaležnost je plačilo sveta, torej enkrat naroba. Iz verodostojnega vira smo namreč slišali, da bode krčmar Vennigerholz v zahvalo za to, da so slovenski konjerejci pri njem zborovali, s pomočjo svojega stričnika uplival na g. Bauerja, načelnika nemškega ognjegasnega društva v Ormožu, da bode ta sklical prihodni občni zbor tega društva v slovensko gostilno g. Gomzi. Brat našega Vennigerholza, zdravnik pri Št. Ilju nad Mariborom, do sedaj glavna opora tamošnjega nemštva pa bode z vsemi kripji deloval na to, da ostane Št. Ilj še nadalje v slovenskih rokah. Lepo plačilo za majhno uslugo!

Kranjske novice.

d Pravica v Avstriji! Dne 1. dec. l. l. so za ušesi mokri nemški fantalini izživali Ljubljance s tem, da so, ko je godba belgijskega polka pred deželnovladno palačo nekaj zamuzicirala, vpili tam „heil“. To je nekega gospoda tako razjezilo, da je tej sodrgi zaklical „abcug“. In čujte! Okrajno glavarstvo ga obsodi v tri dni ječe. V naši ljubi Avstriji imajo razni birokratje pravne pojme menda v prav neprimernem delu telesa, v glavi gotovo ne!

d Društvo uradnikov jugoslovanskih denarnih zavodov je imelo 14. t. m. ustanovni občni zbor v Ljubljani. Po daljši hudi debati se je sklenilo, da se osnuje v Ljubljani samostalna slovanska skupina iz vseh jugoslovanskih pokrajin, ki se priklapi državnemu društvu bančnih uradnikov na Dunaju.

d Zveza slov. pevskih društev v Ljubljani je imela 14. t. m. občni zbor. Zastopanih je bilo 19 društev. Zvezi na čelu ostane dr. Vladimir Ravnihar, za zveznega pevovodjo pa je namesto g. Mateja Hubada, ki je iz zdravstvenih ozirov začasno odklonil, izvoljen dr. Kozina.

a Vlomilci pri Jelačinu v Ljubljani — oproščeni. V št. 54. „N. D.“ smo poročali med kranjskimi novicami, da pride te dni pred porotno sodišče v Zadru družba vlomilcev, ki je poleg mnogih drugih izvršila svoječasno tudi vlom pri Jelačinu v Ljubljani. Po sedemdesetih razpravi, ki se je končala v ponedeljek, 15. t. m., so bili obtoženi sicer zaradi nekaterih drugih dejanj obsojeni, a glavna zaradi vloma obtožena osumljenca Koren in Jedrejčič sta bila od te obtožbe oproščena. Razsodba je vzbudila splošno senzacijo.

a V Ljubljani je umrl poduradnik c. kr. drž. železnice gosp. Andrej Podbregar.

d Na zaupnem shodu v Idriji 14. t. m. so se zaupniki narodno-napr. stranke zedinili glede dopolnilnih volitev v idrijsko-vipavskem kmečkem vol. okraju ter se v kratkem razglasi ime naprednega kandidata.

a Občinske volitve v Idriji se vrše 28. in 29. t. m.

d Slov. kršč. soc. zveza priredi svojo letošnjo glavno skupščino v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem.

d Dan obmejnih Slovencev priredi odslej vsako leto slov. kršč. soc. zveza po celi domovini. Vsa njena društva prirede ta dan priredbe na korist obmejnim Slovincem, vsi klerikalni zavodi naj takrat darujejo v ta namen. Letos bodo imenovali ta dan šentiljski dan.

d K izdajanju časopisa za slovenske lovce navdušuje nekdo v „Slov. Nar.“ in pozivlja slov. lovsko društvo v Ljubljani, naj stori prve korake.

d Shoda nar. napredne stranke v Škofji Loki in Logatecu minolo nedeljo sta se prav dobro obnesla. Povsod se je za dotične okraje osnovalo pol. društvo.

d Male novice. V Radovljici je umrla v starosti 70 let gospa Leopoldina Homan. — Glavni dobitnik dunajske „Armen-Loterie“ v znesku 20.000 kron je dobil radovljiški meščan g. Alojz Vošnik, c. kr. stražmešter v pok. — V nedeljo je zapadlo po Gorénjskem zopet do kolen snega.

Koroške novice.

a Volitve v koroški deželni zbor. Koroška trgovska zbornica bo — kakor se čuje — kandidirala v dež. zbor predsednika Burgerja, pl. Dietricha in Poltnigga.

a Iz poštne službe. Višji poštni kontrolor na kolodvorskem poštnem uradu v Celovcu David Pacher je imenovan višjim poštnim upraviteljem.

a Nemški šulferajn je za l. 1909 začasno dovolil za razne potrebe „nemškega šolstva“ na Koroškem 40.000 K.

o Nemško-nacionalno denuncijantstvo na Koroškem je v polnem cvetju. Ker jim prede za volitve v deželni zbor slaba, so se vrgli zdaj na denunciranje slov. profesorjev in dijakov. Prof. dr. Kotnik v Celovcu pomaga „Slov. Mat.“ pri njenem velikem delu za nabiranje slovenskih krajevnih in drugih imen. Poslužil se je v to svrhu tudi nekaterih slov. dijakov. In sedaj profesorja in te dijakove psujejo celovške „Freie Stimmen“, da pomagajo pri „nacionalni propagandi“, da pomagajo ustvarjati „vindiš globus“ itd. — Iz vsake številke „F. S.“, čim bližje smo volitev, vidimo vedno bolj, kako izgubljajo nemško-nacionalni politiki na Koroškem svoje glave.

o Koroški Nemci so si zaradi mandator za deželni zbor v laseh. V Celovcu bi radi imeli obrtniki svojega kandidata. Nemški „valausšus“ pa je proti temu. Minoli četrtek so se zato v nekem zborovanju skregali. Pozneje je pa „dajčfrajhajtlih“ shod zaupnikov postavil za mesto Celovec sledeče kandidate: dr. Lemisch, inž. Raimund Pierl, posestnik Hans Lerchbauer. — Zadnje „Freie Stimmen“ pišejo, da je mandat v celovski splošni kuriji, kjer kandidira Slovenec Grafenauer proti „vitezu“ Metnitzu, „frajhajtlih“ in „nacional“ v nevarnosti! Tudi v mestni skupini Velikovec—Pliberk se je pojavil proti „oficijnemu“ frajhajtlih kandidatu nov kandidat. — Poka, poka v nemško-nacionalnem taboru.

Primorske novice.

o „Jadranska banka“ v Trstu je imela v nedeljo občni zbor. Glavnica se zviša od 3 na 6 mil. kron. Za l. 1908 se izplača 6% na dividendo. Predsednikom je vnovič izvoljen gosp. Ivan Mankoč, podpredsednikom g. dr. G. Gregorin.

o Ljubimca svoje žene je obstrelil v Trstu biv. mestni redar Henrik Persich. Njegova žena je imela razmerje z uradnikom mestne zastavljalnice Sblattero. Ker vkljub poskušnjam moža razmerje ni ponehalo, je nekega dne šel Persich naravnost v zastavljalnico ter 4krat ustrelil na Sblattero. Ranil ga je lahko. Persicha so zaprli.

v Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Za 7. tm. se je napovedal občni zbor tega društva, a se je moral vsled slabega vremena zopet odpovedati in preložiti. Vendar pa je na ta dan prišlo v Trst mnogo čeških in poljskih železniških uradnikov, ki so bili namenjeni prisostvovati občnemu zboru, pa so zaradi prekratkega časa prepozno dobili obvestilo o preklicu. Zato so jim napravili slov. tovariši prijeten družabni večer, na katerem se je izrekla marsikatera resna, pa tudi navdušena beseda.

v Stalni popotni pouk za mlazarje se je uvedel v Solkanu.

v V skupno smrt sta šla Friderik Freisteiner, pristojen v Celje in uslužben v Trstu, ter njegova ljubica Angelina Romanello, ker je imel on premalo plačo, da bi se bila mogla poročiti, ona pa je bila že v blagoslovljenem stanu. V kupeju nekega vagona pred postajo v Kopru so ju našli oba obstreljena; on je bil že mrtev, njo pa so težko ranjeno prepeljali v bolnišnico.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Pred vojno.

d Belgrad, 17. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) K včerajšnjemu posvetovanju vojnega sveta je nenadoma prišel tudi prestolonaslednik Jurij in ostal nad 3 ure. Vojni minister Živković najbrž odobrava vojno razpoloženje prestolonaslednika. Dokaz temu je, da ga je včeraj najpristronejšje pozdravil in izrekel željo, da bi vsi srbski častniki in vojniki posnemali vzgled hrabrega prestolonaslednika. Vojni svet je izrazil prestolonasledniku željo, naj sporoči kralju Petru, da je srbska vojska že pripravljena in da se veseli, da ima v svoji sredi kraljevega sina, ki stremi za istimi cilji, kakor ona. Nobena vlada se ne bo mogla najti, ki bi lahko vladala proti vojski in proti željam ljudstva.

d Belgrad, 17. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) Razpoloženje v Belgradu in po celi Srbiji je po vesteh, ki so došle iz vseh delov dežele, še vedno za vojsko. Široke mase ljudstva so prepričane, da mora priti do konflikta z Avstro-Ogrsko. Vsi časniki pišejo, kakor da je samobsebi razumljivo, o vojski in pozivajo vlado, naj nikakor ne odneha. Ves obrat je skoraj ustavljen. Vojne priprave se z veliko vnemo nadaljujejo. Z vsakim vlakom pride municija in druge vojne potrebščine. Včeraj je dospelo semkaj zelo mnogo konj. Vedno odhajajo čete na mejo. V slučaju komplikacij se posebno pazi na obrambno črto savsko-podrinjsko. Vzdržuje se še zmiraj vest, da kmalu odide prestolonaslednik Jurij na mejo.

o Berlin, 17. marca. (Brz. N. Dn.) „Lokalanzeiger“ poroča iz Belgrada, da so bojda že začeli v državni tiskarni tiskati proklamacije za vojno.

Belgrad, 17. marca. (Brz. „Nar. D.“) Včeraj sta imela ruski in francoski poslanik pogovor z ministrom zunanjih zadev Milovanovićem. Pozneje je prišel na rusko poslaništvo prestolonaslednik Jurij. Diplomatično občevanje je zelo živahno. Začetek prihodnjega tedna je po mnenju vseh kritičen čas.

o Petrograd, 17. marca. (Brz. N. Dn.) Brzojavna agentura javlja, da je včeraj ruski min. zunanjih zadev izročil avstro-ogrskemu poslaniku odgovor srbske vlade. Naglašal je, kakor že v svoji noti od 12. dec. 1908, da, če ravno je že avstro-turško spor brez vsakega posredovanja poravnani in protokol tudi že podpisan, še vendar ni izključena konferenca signatarnih vellesil. Ruska vlada je še torej zmiraj za konferenco in je pripravljena določiti program, ki bi se obravnaval na konferenci.

Srbske priprave za vojno.

Belgrad, 16. marca. Skupščina je še naknadno dovolila 5.350.000 dinarjev za vojne potrebščine in pol milijona dinarjev za zaupne namene ministerstva zunanjih zadev.

d Belgrad, 16. marca. Ker manjka častnikov za armado, je stopilo več že dosluženih častnikov zopet v vojsko. Tudi se bode imenovalo mnogo podčastnikov za častnike.

Belgrad, 16. marca. Takaj računijo, da bi Avstrija, v slučaju da mobilizira 500 tisoč vojakov, rabila 100 tisoč za Bosno, 100 tisoč za Črnogoro in bi ji ostalo proti Srbiji 300 tisoč mož. Proti tej armadi se Srbija lahko spusti v vojno.

Saloniki, 16. marca. Srbija je naročila v Bruselju 15 ton smodnika.

Belgrad, 16. marca. Kralj, ministri in člani skupštine se hočejo prihodnje dni preseliti v Kragujevac.

v Lodz, 16. marca. Ruska vojna uprava je dala dopust 49 častnikom v lodzskem polku, da gredo v Srbijo in prevzamejo poveljniška mesta.

Državni zbor.

o Dunaj, 17. marca. (Brz. „N. Dn.“) Predsednik dr. Pattai otvori ob 10. uri 15. min. sejo. Potem ko so se izvršile razne volitve, se nadaljuje debata o rekrutnem kontingentu. Govori češki agrarec Udržal.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Torek: dvanaesti dan.

Nadaljuje se zaslišanje obtoženega V. Lukača. Drž. pravdnika, ki je odsoten, nadomešča Stožir.

Čitajo se razni letaki, v katerih se agitira za naročbo „Privrednika“ (gospodarski list), dalje letak, v katerem se agitira za „slovansko cirilico“, čitajo se razne brzojavke, vse skupaj brez pomena za proces.

Preds.: Iz teh prečitanih letakov se vidi, da je „Privredniku“ bila glavna naloga propagiranje Srbstva, ekonomski povzdig pa le sredstvo za končni cilj.

Drž. pravd.: Ste-li bili protivni snovanju srbskih kmetijskih zadrug?

Obt.: Nisem! Kako naj bi bil?

Dr. Hinković ga praša zaradi sestankov v njegovi hiši.

Obt.: Bili so to sestanki izvrš. odbora. V sobi, kjer so bili ti sestanki, je bila španska stena, da se je tako soba razdelila in so v drugem delu mogli biti gostje.

Dr. H.: V obtožnici stoji, da so udeleženci teh sestankov priznali, da so harangirali proti katolikom.

Obt.: Nikdar nisem priznal, ker tega nismo delali.

Dr. H.: Konstatiram, da se obtožnica poslužuje neresnice... Včeraj sem rekel, da je v obtožnici glede tega ena neresnica, danes popravljam, da so tri: 1.) stoji v obtožnici, da so udeleženci priznali, da so na sestankih harangirali, 2.) da so „priznavali“, 3.) da je to vse „gori dokazano“.

Dr. Popović vpraša obtoženca in drž. pravdnika, ali je bila po aretaciji V. Lukača še ena hišna preiskava pri Lukaču.

Drž. pravd.: Ne ve.

Dr. Pop.: Kako je potem prišla ona števil. „Privrednika“ od 19. nov. med spise obt. Lukača.

Drž. pravd.: Slučajno — pomotil (!)

Dr. P.: Ali so se vršile seje srbske hranilnice v oni sobi, kjer je bila slika Nj. Veličanstva kralja in kraljice?

Obt.: Da!

Dr. P.: Ali se vam ne zdi čudno, da se seje vrše pod sliko kakega vladarja?

Pri teh besedah skoči drž. pravdnik po koncu, češ, da se zdi dr. Popović čudno, da visi v srbski hranilnici slika našega vladarja.

Samobsebi umevno je to napačno razumljeno, seveda namenoma. Dr. Popović je hotel s tem vprašanjem le označiti sistem, s katerim nastopa pri izpraševanju obtožba, da namreč stavi kaptativna vprašanja; to se mu je v polni meri posrečilo.

Pokliče se peti obtoženec

pop Nikola Milčić,

42 let star, upalnih lic, z dolgo brado. Svoj čas, ko so štrajkali obtoženci z gladom, je on vzdržal 11 dni.

Pravi, da je iz obtožnice razumel samo to, da ga državni pravdnik predlaga na vislice.

Kriv ni, član je srbske samostalne stranke, v Vrginmostu tudi predsednik tamošnje organizacije. Delal je tudi na gospodarskem povzdigu naroda. Hotel je oslovati neko zavarovalno društvo proti že obstoječemu, ker so v njega vodstvu bili tujci.

Preds.: Kdo vam je tujec?

Obt.: Vsak, ki ni Slovan! Da se osnuje tako društvo, smo imeli več sestankov skupno s Hrvati. Ko smo hoteli začeti, so nas — zaprli. O politiki tam ni bilo govora.

Preds.: A kaki so bili sestanki v Vrginmostu?

Obt.: Sestanki izvrševalnega odbora. O vseh so natančni zapisniki. Ponudil sem jih preiskovalnemu sodniku, ali čudno, on jih ni hotel. Govorilo se ni o ničem, kar ni v zapisnikih.

Pred. mu predočuje nekatere izpovedbe priči proti njemu.

Obt. Meni preiskovalni sodnik ni nikdar predočil niti ene izpovedbe kake priče proti meni. O klicih: „Živio kralj Peter“ itd. ne ve nič. Delo srbske samostalne stranke je odprta knjiga. Z njenim postankom se je začelo širiti bratstvo in sloga med Hrvati in Srbi.

Pred.: Če toliko govorite o slogi s Hrvati, zakaj se pa nazivate Srbe?

Obt.: Zato ker smo Srbi, ker smo se taki rodili.

Razlaga to obširno in naglaša, da so Hrvati in Srbi eden narod dveh imen.

Pred.: Priče vas imenujejo velike propagatorja srbstva.

Obt.: Če bi to bil, bi se oddolžil le svojemu narodu in državi.

Glede izpovedb priči pravi, da je šurmin v svoji interpelaciji dokazal, da je sam državni pravdnik Accurti dal 200 K za pridobitev priči. Kaj naj potem mislimo o teh izpovedbah?

V Belgradu je bil samo enkrat. O Nastiču je slišal, ko so pričeli o njem pisati časopisi. „Finale“ je čital v zaporu. Njegovo prepričanje je, da je vse to izmišljotina, samo eno sredstvo, da se razbije hrvatsko-srbska koalicija.

Nastiča niti videti noče, ker je čul, da nima ravno najčistejšega življenja za seboj.

Po geslu „Svoji k svojim“ so smeli delati tudi Srbi, če smejo Nemci v Rumi v „Deutsches Volksblatt“ odkrito pozivati Nemce, naj kupujejo samo pri Nemcih.

Pred. mu čita nekaj iz izpovedbe Nastičeve.

Obt.: Vse to je strašna neresnica. **Pred.**: Nastič pride sem, pa mu takrat to povejte.

Obt.: Nastič gotovo ne pride, ker še ni dobil denarja, ki ga še hoče dobiti.

Nato razlaga, zakaj je smatral za posebno važno gospodarsko organizacijo. Tujci se vedno bolj naseljujejo v našo domovino. Domačega življa Hrvatov in Srbov zmanjkuje, in če gre to naprej, **bo Hrvatska obstajala le še po imenu.** Zato je inteligenca uvidela, da je gospodarski povzdig naroda potreben v obrambo

pred tujci. **Naglaš.** da je tuje denarne zavode na Hrvatskem najbolj podpiral dr. Josip Frank.

Obžaluje, da ni navzoč drž. pravd. Accurti. Njemu bi rad pogledal v oči.

Slede razna kolikor toliko nevažna vprašanja drž. pravd. in zagovornikov.

Na vprašanje dr. Popoviča glede uspehov sestankov srbske sam. stranke odgovarja obtoženi s povzdignjenim glasom, da bi se cela Evropa morala čuditi temu delu, če bi ga bili oni — kakor trdi obtožnica — v dveh letih opravili, razširili srbsko zavest, kjer je prej ni bilo itd. Če bi bilo to mogoče opraviti v tako kratkem času, potem on ne bo obupaval nad bodočnostjo svojega naroda.

Tržne cene.

16. marca.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34—, za maj 34—, za september 32—, za december 31'75. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'50, za oktober — december K 22'20. Tendence mirna. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29³/₄ do 30⁵/₈, za v dobavi K 30— do 31—. Tendence stalna.

Budimpešta, 16. marca. Pšenica za april 13'99, pšenica za maj 13'80, pšenica za oktober K 11'58, rž za april K 10'68, rž za oktober K 9'64, oves za april K 8'96, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'78. Promet 10.000 met. st.

Budimpešta, 16. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 144 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke 142 do 144 vin.; zaloga 21.999 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 150—, namizna slanina 132—.

Borza za kmetijske pridelke: Tendence se danes utrdira, cene se dvignile: pri pšenici in rži za 10 v., pri kuruzi in ovsu za 5 v. Konzum zaradi visokih cen slab.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 31'05, moka za prihodnji mesec 31'30, moka za maj — junij 31'60, moka za maj — avgust 31'80, pšenica za tekoči mesec 24'20, pšenica za prihodnji mesec 24'35, pšenica za maj — junij 24'70, pšenica

za maj — avgust 24'65, rž za tekoči mesec 16'65, rž za prihodnji mesec 16'85, rž za maj — junij 17'10 rž za maj — avgust 17—.

Društvene vesti.

o Narodna čitalnica v Žalcu priredi dne 25. t. m. predavanje v prostorih obrtno-nadaljevalne šole v Žalcu ob 3. uri pop. in sicer predava gosp. prof. dr. Dolar o modernem slovenskem slovstvu s posebnim ozirom na Oton Zupantiča. — G. Viljem Kuček, tehnik v Pragi, je podaril knjižnici Narodne čitalnice v Žalcu mnogo zvezkov leposlovnih knjig, za kar mu izraža odbor najiskrenejšo zahvalo.

Proda se

ali pa tudi v najem da takozvani **Virantov hotel v Žalcu**

z velikim hmeljnim skladiščem, s hmeljno sušilnico, z obširnimi gospodarskim poslopjem s hlevi, tamkaj se nahajajočim inventarjem in k temu posestvu pripadajočim zemljiščem. — Ponudbe naj se stavijo na trdiko:

„Sonnenschein et Landesmann“
v Pragi. 167 6-1

Steckenpferd-

101 40-5

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Trgovska hiša

z lepim prodajalniškim prestorom, z lepo upravo na dobrem prostoru in dobrim prometom tik farne cerkve v velikem trgu na Spodnjem Štajerskem, se zaradi bolezni pod ugodnimi pogoji takoj **proda**. — Naslov pove upravnistvo „Narod. Dnevnika“. 156 8-9

Založništvo Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar so izšle v najinem založništvu:

Guy de Maupassant: Novele

Debeluška; Oskrbnik; Vrvice; Morilec; Srečanje; Končano; Pilanec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljenca; Poleno; Resnična dogodka; Razbita ladja. Iz francoščine preložil: DR. IVO ŠORLI. Dr. Ivo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s to svojo knjigo izbornen prevod najlepših novel odličnega Francoza Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slovenski krogi. 8°, 220 strani. Broširane 3 K, elegantno vezane 4 K. 138 10-8

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-18

Poštno hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun ***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt oziroma — polletnih obrokih. *****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: Kamnoseška industrijska družba Celje.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna, cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betonskih rodbinskih grobišč (rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idečnih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude-
*** laganje napisov v iste. ***